

**ՀՀ ԳԱԱ Հայագիտության և հասարական գիտությունների բաժանմունքը և Երևանի
պետական համալսարանը հրավիրում են**

միջազգային գիտաժողով

**ԱՐՑԱԽԸ ՀԱՅՈՑ ՊԵՏԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՄԱՐ ՊԱՅՔԱՐԻ ՔԱՌՈՒՂԻՆԵՐՈՒՄ**

*խորագրով՝ նվիրված արցախյան շարժման նոր շրջափուլի 30-ամյակին, որը տեղի կունենա
2018 թ. փետրվարի 23-ին, ժամը 10⁰⁰-ին ՀՀ ԳԱԱ նախագահության նիստերի դահլիճում:*

(Երևան, Մ. Բաղրամյան պող., 24)

Գիտաժողովում կներկայացվեն զեկուցումներ, որոնցում համակողմանի անդրադարձ
կլինի Արցախի հիմնահարցերին՝ Հայոց պետականության կայացման ու պահպանման համար
համընդհանուր պայքարի համատեքստում: Կմատնանշվի, որ շնորհիվ Վարդանանց ու
Վահանանց պատերազմների ընթացքում հայ ժողովրդի մղած ազատագրական պայքարի,
480-ական թվականներից Հայոց պետականությունը ինքնավար տարբերակով
վերականգնվեց ինչպես Արևելյան Հայաստանի կենտրոնական հատվածում՝ Արարատյան
երկրում, այնպես էլ Հայոց Արևելից կողմերում՝ Արցախում Վաչագան Բարեպաշտի
գլխավորությամբ:

Հետագա դարերում Արցախում Առանշահիկները շարունակեցին պետականության
պահպանման ավանդույթները Հասան-Ջալալյանների և տոհմիկ ազնվականական այլ տների
կողմից: Ուշ միջնադարում Արցախում պետականության յուրօրինակ դրսևորումներ եղան
հայկական սղնախներն ու մելիքությունները: Պատահական չէ, որ Արցախի դերը խիստ
կարևորվեց 18-րդ դ. երկրորդ կեսին առաջ քաշված ազատագրական ծրագրերում:

Արցախը ակտիվորեն ներգրավվեց նոր ժամանակներում հայ ժողովրդի մղած
ազատագրական պայքարի մեջ: Նորօրյա պետականություն ստեղծվեց Արցախում 1918-1920
թթ., որը արցախահայության 1920 թ. ապրիլի 25-ի 9-րդ համագումարի որոշմամբ իրեն
հռչակեց Հայաստանի Հանրապետության մաս: Խորհրդային տարիներին բոլշևիկյան
դեկավարության ոչ հայանպաստ քաղաքականության պայմաններում Արցախը կարողացավ
պահպանել իր պետականության որոշակի տարրեր՝ 1923 թ. հուլիսի 7-ին կազմավորված
ԼՂԻՄ-ի կարգավիճակով, իսկ 1991 թ. սեպտեմբերի 2-ին կյանքի կոչել Լեռնային Ղարաբաղի
Հանրապետությունը:

Ծրագիր

23 փետրվարի 2018 թ. ,Ժամը 10⁰⁰ին
(ՀՀ ԳԱԱ նախագահության
նիստերի դահլիճ)

Քաղաքական խորհրդի ՀՀ ԳԱԱ նախագահ
ՌԱԴԻԿ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Ողջույնի խոսքեր՝ ՀՀ ՆԱԽԱԳԱՀ
ՍԵՐՃ ՍԱՐԳՍՅԱՆ

Արցախի հանրապետության նախագահ
ԲԱԿՈ ՍԱՀԱԿՅԱՆ

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. **ԳԱՐԵԳԻՆ Բ**

Մեծի Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոս

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. **ԱՐԱՄ Ա.**

ՀՀ ԳԱԱ ՀՀԳԲ ակադեմիկոս քարտուղար

ՅՈՒՐԻ ՍՈՒՎԱՐՅԱՆ

ԵՊՀ ռեկտոր **ԱՐԱՄ ՍԻՄՈՆՅԱՆ**

Զեկուցումներ՝

1. **ՄՈՂԵՍՏ ԿՈԼԵՐՈՎ** - Ազգային պետություններ» սկզբունքը Ստալինյան ԽՍՀՄ-ում
2. **ԱՇՈՏ ՄԵԼՔՈՆՅԱՆ** - Արցախը Հայոց պետականության պատմության հոլովույթում
3. **ՍՏԱՆԻՍԼԱՎ ՏԱՐԱՍՈՎ** - Հայաստանի Հանրապետության և Արցախի անվտանգությունը Մեծ Մերձավոր Արևելքի աշխարհաքաղաքականության համատեքստում
Ընդմիջում՝ 12⁰⁰ –13⁰⁰
4. **ՀԱՄԼԵՏ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ** - Արցախը
1918 - 1920 թթ.
5. **ՀՐԱՆՏ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ** - Լեռնային Ղարաբաղի խորհրդայնացումը
6. **ԿԱՐԵՆ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ** - ԼՂԻՄ-ի կազմավորումը և տարածքային կորուստները (1920 - 1930-ական թթ.)
7. **ՎԱՀՐԱՄ ԲԱԼԱՅԱՆ** - Ազատագրական պայքարի դրսևորումները ԼՂԻՄ-ում (1920 – 1940-ական թթ.)
8. **ԷԴԻԿ ՄԻՆԱՍՅԱՆ** - Արցախյան շարժման նոր շրջափուլը
9. **ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՄԱՆԱՍՅԱՆ** - Արցախյան հիմնախնդրի լուծման իրավական հիմքերը
10. **ԼԻԼԻԹ ՋԱՔԱՐՅԱՆ** - Անկախության գաղափարի ձևավորումը Արցախյան շարժման ընթացքում 1988 - 1991 թթ.
11. **ԴԵՎՐԻԿՅԱՆ ՎԱՐԴԱՆ** - Արցախյան շարժման և պատերազմի ռազմաքաղաքական փուլերը
12. **ԱՐԾՐՈՒՆ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ** - Հայ ռազմարվեստը Արցախյան պատերազմում